

دانشگاه صنعتی امیرکبیر
(پلی تکنیک تهران)

دانشکده ریاضی و علوم کامپیوتر
کارشناسی ارشد علوم کامپیوتر گرایش داده کاوی
پروژه شماره چهار درس داده کاوی

نگارش

حدیث حق شناس جزی

استاد راهنما

مهدی قطعی

استاد مشاور

بهنام یوسفی مهر

آبان ۱۴۰۱

چکیده

در این گزارش هدف این است که با استفاده از دیتای مایکروسافت که شامل داده های GPS از ۱۸۲ نفر در طول ۵ سال می باشد به بررسی و مقایسه ۲ روش کاوش الگوهای پرتکرار بپردازیم. سپس این دو الگوریتم که ۲ شاخه اصلی شناخت الگوهای پرتکرار را برای ما انجام می دهند، با نام های Apriori و FP-Growth را بر روی دیتاست پیاده سازی کرده و میزان نتیجه دهی هر کدام را نسبت به مینیمم ساپورت های متفاوت نشان دهیم.

چکیده.....	۲
فصل اول مقدمه.....	۴
۱-۱ مقدمه.....	۵
فصل دوم پیش پردازش داده.....	۶
۱-۲ معرفی دیتاست.....	۷
۲-۲ پیش پردازش داده.....	۷
فصل سوم پیاده سازی و مقایسه الگوریتم ها.....	۱۲
۱-۳ الگوریتم Apriori.....	۱۳
۲-۳ الگوریتم FP-Growth.....	۱۴
جمع بندی.....	۱۶
منابع و مراجع.....	۱۷

فصل اول

مقدمه

مقدمه

به منظور مقایسه روش های کاوش الگوهای تکراری Apriori و FP-Growth ، ابتدا به پیش پردازش و بررسی دیتاست می پردازیم. این بررسی شامل تبدیل دیتا از فایل های plt به یک فایل csv از طریق pickle میباشد و قسمت پیش پردازش نیز شامل بررسی ستون ها و تفکیک کردن ستون زمان (شامل تاریخ و ساعت دقیق) به تفکیک روز، رند کردن اعداد مختصاتی به ۳ رقم اعشار و حذف داده های با فراوانی پایین تر و ... می باشد. نهایتا با کمک کتابخانه های متفاوت پایتون و اعمال الگوریتم های کاوش و با تغییر مینیمم ساپورت سعی شده است که به یک نتیجه گیری کلی در زمینه مقایسه دو الگوریتم کاوش دست پیدا کنیم.

فصل دوم

پیش پردازش داده ها

۱-۲ معرفی دیتاست

دیتاست مورد بررسی در این پروژه در شرکت مایکروسافت از طریق مرکز تحقیقاتی آسیا جمع آوری شده است، که شامل داده های GPS در کشور از ۱۸۲ نفر در طول سال های ۲۰۰۷ تا ۲۰۱۲ می باشد. در این دیتاست که اطلاعات زمان (روز، ساعت، دقیقه، ثانیه) و مختصات طول و عرض و ارتفاع جغرافیایی میباشد غالبا در هر ۵ الی ۱۰ متر و یا در هر ۱ الی ۵ ثانیه ضبط شده است. به طور کلی و پس از تبدیل دیتاست به فایل CSV شاهد حدود ۲۴ میلیون سطر خواهیم بود که هر سطر نمایانگر یک نقطه بر روی نقشه جغرافیایی میباشد.

۲-۲ پیش پردازش دیتاست

در ابتدا فایل دیتا را به CSV تبدیل میکنیم. اطلاعات کلی دیتاست در تصویر زیر قابل مشاهده است:

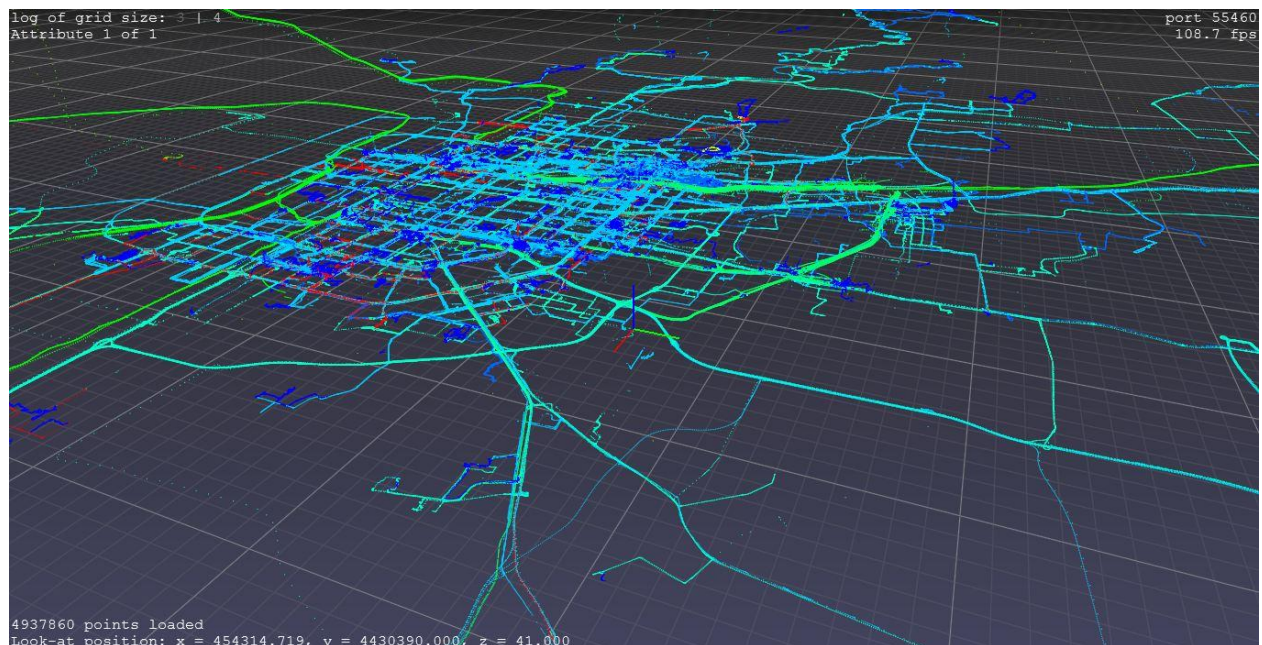
```
<class 'pandas.core.frame.DataFrame'>
Int64Index: 24876978 entries, 0 to 21
Data columns (total 6 columns):
#   Column  Dtype
---  -
0    time  datetime64[ns]
1    lat    float64
2    lon    float64
3    alt    float64
4    label  int64
5    user   int64
dtypes: datetime64[ns](1), float64(3), int64(2)
memory usage: 1.3 GB
```

نمایه کلی دیتاست به شکل زیر است:

	time	lat	lon	alt	label	user
0	2008-10-23 02:53:04	39.984702	116.318417	492.000000	0	0
1	2008-10-23 02:53:10	39.984683	116.318450	492.000000	0	0
2	2008-10-23 02:53:15	39.984686	116.318417	492.000000	0	0
3	2008-10-23 02:53:20	39.984688	116.318385	492.000000	0	0
4	2008-10-23 02:53:25	39.984655	116.318263	492.000000	0	0
...
17	2008-03-14 03:39:56	40.914867	111.710500	3802.493438	0	181
18	2008-03-14 03:41:17	40.914267	111.710333	3795.931759	0	181
19	2008-03-14 03:43:02	40.912467	111.710667	3795.931759	0	181
20	2008-03-14 03:43:28	40.911517	111.711317	3779.527559	0	181
21	2008-03-14 03:43:40	40.910933	111.711617	3802.493438	0	181

24876978 rows × 6 columns

در قسمت بعدی با استفاده از کتابخانه `pyproj` به بصری سازی داده بر روی جدول مختصات میپردازیم. رنگ های متفاوت در این نقشه نمایانگر لیبل های متفاوت میباشد (موجود در تراجکتوری بعضی اشخاص) که گویای مدل وسیله نقلیه (قطار، اتوبوس، ماشین و یا پیاده) است:

در این دیتاست داده های به صورت نقاط بسیار پراکنده و از دور مسیر های اصلی شهری را نمایش میدهند. به این دلیل که هدف ما پیدا کردن الگوریتم های پرتکرار است این نقاط را که با دقت ۶ رقم اعشار ضبط و ثبت شده اند به ۳ رقم اعشار تقلیل میدهیم.

	time	lat	lon	alt	label	user
0	2008-10-23 02:53:04	39.985	116.318	492.000	0	0
1	2008-10-23 02:53:10	39.985	116.318	492.000	0	0
2	2008-10-23 02:53:15	39.985	116.318	492.000	0	0
3	2008-10-23 02:53:20	39.985	116.318	492.000	0	0
4	2008-10-23 02:53:25	39.985	116.318	492.000	0	0
...
17	2008-03-14 03:39:56	40.915	111.710	3802.493	0	181
18	2008-03-14 03:41:17	40.914	111.710	3795.932	0	181
19	2008-03-14 03:43:02	40.912	111.711	3795.932	0	181
20	2008-03-14 03:43:28	40.912	111.711	3779.528	0	181
21	2008-03-14 03:43:40	40.911	111.712	3802.493	0	181

24876978 rows x 6 columns

حالا با توجه به ستون time که شامل اطلاعات زمانی به ترتیب : سال / ماه / روز / ساعت / دقیقه / ثانیه میباشد بهتر است که برای پردازش بهتر و اینکه جزئیات این اطلاعات به این دقت مورد استفاده ما نیست، اطلاعات این ستون را به تفصیل روز در یک ستون مجزا (Date_D) بیاوریم:

1	print(df.head())						
	time	lat	lon	alt	label	user	Date_D
0	2008-10-23 02:53:04	39.984702	116.318417	492.0	0	0	2008-10-23
1	2008-10-23 02:53:10	39.984683	116.318450	492.0	0	0	2008-10-23
2	2008-10-23 02:53:15	39.984686	116.318417	492.0	0	0	2008-10-23
3	2008-10-23 02:53:20	39.984688	116.318385	492.0	0	0	2008-10-23
4	2008-10-23 02:53:25	39.984655	116.318263	492.0	0	0	2008-10-23

مرحله بعدی تبدیل طول و عرض و ارتفاع های داده شده به مختصات میباشد. با این وجود که ما از این موضوع اطلاع داشته ایم که این دیتاست شامل مختصات نقاط میباشد اما به تفکیک در ستون های مجزا آورده شده است لذا نیاز داریم که با تبدیل آنها به مختصات و به اضافه کردن ستون جدید بپردازیم (ارتفاع نقاط به دلیل

پستی بلندی زمین است و تاثیری روی مسیر ها ندارد به همین دلیل در این مرحله ارتفاع نقاط را در نظر نخواهیم گرفت):

```
1 df['geo'] = df['lat'].astype(str) + '/' + df['lon'].astype(str)

1 print(df.head())
```

	time	lat	lon	alt	label	user	Date_D \
0	2008-10-23 02:53:04	39.984702	116.318417	492.0	0	0	2008-10-23
1	2008-10-23 02:53:10	39.984683	116.318450	492.0	0	0	2008-10-23
2	2008-10-23 02:53:15	39.984686	116.318417	492.0	0	0	2008-10-23
3	2008-10-23 02:53:20	39.984688	116.318385	492.0	0	0	2008-10-23
4	2008-10-23 02:53:25	39.984655	116.318263	492.0	0	0	2008-10-23


```
geo
0 39.984702/116.318417
1 39.984683/116.31845
2 39.984686/116.318417
3 39.984688/116.318385
4 39.984655/116.318263
```

اکنون دیتاست را به تفصیل روز به صورت زیر داریم:

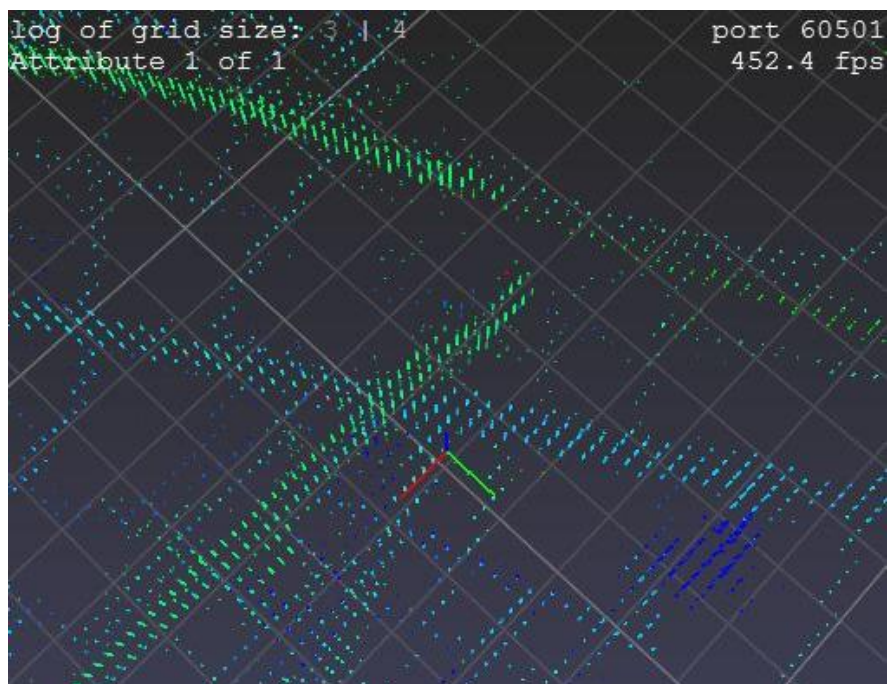
```
1 df = df.groupby('Date_D')['geo'].apply(set)

1 print(df)
```

Date_D	geo
2000-01-02	{39.990964/116.327041, 39.993207/116.326827, 3...
2007-04-12	{39.98405/116.3270166666667, 39.9490833333333/1...
2007-04-13	{39.9729166666667/116.3120166666667, 39.9859/11...
2007-04-14	{40.0476166666667/116.1812666666667, 40.0431/11...
2007-04-15	{40.1777333333333/116.232883333333, 40.2339833...
	...
2012-07-23	{39.993026551/116.441454565, 40.031643026/116....
2012-07-24	{39.987286061/116.450479456, 39.985834677/116....
2012-07-25	{39.981012325/116.303367057, 39.979676548/116....
2012-07-26	{39.985295156/116.337938983, 39.992291774/116....
2012-07-27	{39.989751573/116.443712811, 39.992241512/116....

Name: geo, Length: 1878, dtype: object

پیش از رسیدگی به بخش بعدی یک بار دیگر به کمک کتابخانه pyproj دیتاست را رسم میکنیم. و میبینیم که نقاط تراکم بیشتری دارند و به دلیل حذف ۳ رقم اعشار بر روی هم افتاده اند:

فصل سوم

پیاده سازی و مقایسه الگوریتم ها

۱-۳ الگوریتم Apriori

در زیر به ۳ مینیمم ساپورت متفاوت این الگوریتم پیاده سازی شده است:

```
1 from PAMI.frequentPattern.basic import Apriori as alg
2 db_geo = ("hadis.csv")
3 seperator=','
```

```
1 minimumSupportCount=2000
2 obj = alg.Apriori(iFile=db_geo, minSup=minimumSupportCount, sep=seperator) #initialize
3 obj.startMine() #Start the mining process
4 obj.printResults()
```

Frequent patterns were generated successfully using Apriori algorithm
Total number of Frequent Patterns: 0
Total Memory in USS: 1119580160
Total Memory in RSS 1144082432
Total ExecutionTime in ms: 185.8395640850067

```
1 minimumSupportCount=900
2 obj = alg.Apriori(iFile=db_geo, minSup=minimumSupportCount, sep=seperator) #initialize
3 obj.startMine() #Start the mining process
4 obj.printResults()
```

Frequent patterns were generated successfully using Apriori algorithm
Total number of Frequent Patterns: 8
Total Memory in USS: 1109757952
Total Memory in RSS 1134252032
Total ExecutionTime in ms: 178.2514295578003

```
1 minimumSupportCount=800
2 obj = alg.Apriori(iFile=db_geo, minSup=minimumSupportCount, sep=seperator) #initialize
3 obj.startMine() #Start the mining process
4 obj.printResults()
```

Frequent patterns were generated successfully using Apriori algorithm
Total number of Frequent Patterns: 1059
Total Memory in USS: 1110724608
Total Memory in RSS 1135218688
Total ExecutionTime in ms: 183.05304956436157

همانطور که مشاهده میشود با کاهش مینیمم ساپورت از ۲۰۰۰ به ۹۰۰ در ابتدا زمان الگوریتم کاهش داشته است اما با کم کردن مجدد آن به ۸۰۰ دوباره افزایش زمان را شاهد هستیم. میتوان گفت که این الگوریتم زمان پردازش نسبتاً طولانی دارد اما بهتر است در ادامه الگوریتم بعدی را نیز بررسی کنیم و سپس به مقایسه بپردازیم.

در ابتدا با مینیمم ساپورت ۹۰۰ این الگوریتم را امتحان کرده و سپس مینیمم ساپورت را پایین تر می آوریم:

```
1 from PAMI.frequentPattern.basic import FPGrowth as alg
2 db_geo = ("hadis.csv")
3 minimumSupportCount=900 #Users can also specify this constraint between 0 to 1.
4 seperator=','
```

```
1 obj = alg.FPGrowth(iFile=db_geo, minSup=minimumSupportCount, sep=seperator) #initialize
2 obj.startMine() #Start the mining process
3 obj.printResults()
```

Frequent patterns were generated successfully using frequentPatternGrowth algorithm
 Total number of Frequent Patterns: 8
 Total Memory in USS: 4949680128
 Total Memory in RSS 4960882688
 Total ExecutionTime in ms: 1.6268799304962158

```
1 from PAMI.frequentPattern.basic import FPGrowth as alg
2 db_geo = ("hadis.csv")
3 minimumSupportCount=800 #Users can also specify this constraint between 0 to 1.
4 seperator=','
```

```
1 obj = alg.FPGrowth(iFile=db_geo, minSup=minimumSupportCount, sep=seperator) #initialize
2 obj.startMine() #Start the mining process
3 obj.printResults()
```

Frequent patterns were generated successfully using frequentPatternGrowth algorithm
 Total number of Frequent Patterns: 1059
 Total Memory in USS: 4950024192
 Total Memory in RSS 4961226752
 Total ExecutionTime in ms: 3.354097843170166

```
1 minimumSupportCount=770
2 obj = alg.FPGrowth(iFile=db_geo, minSup=minimumSupportCount, sep=seperator) #initialize
3 obj.startMine() #Start the mining process
4 obj.printResults()
```

Frequent patterns were generated successfully using frequentPatternGrowth algorithm
 Total number of Frequent Patterns: 11123
 Total Memory in USS: 1904967680
 Total Memory in RSS 1928757248
 Total ExecutionTime in ms: 3.7342867851257324

```

1 minimumSupportCount=740
2 obj = alg.FPGrowth(iFile=db_geo, minSup=minimumSupportCount, sep=separator) #initialize
3 obj.startMine() #Start the mining process
4 obj.printResults()

```

Frequent patterns were generated successfully using frequentPatternGrowth algorithm
Total number of Frequent Patterns: 114094
Total Memory in USS: 1907683328
Total Memory in RSS 1931472896
Total ExecutionTime in ms: 6.54522967338562

```

1 minimumSupportCount=710
2 obj = alg.FPGrowth(iFile=db_geo, minSup=minimumSupportCount, sep=separator) #initialize
3 obj.startMine() #Start the mining process
4 obj.printResults()

```

Frequent patterns were generated successfully using frequentPatternGrowth algorithm
Total number of Frequent Patterns: 974864
Total Memory in USS: 2111102976
Total Memory in RSS 2134892544
Total ExecutionTime in ms: 24.95468258857727

همانطور که مشاهده میشود در مینیمم ساپورت ۹۰۰ زمان پردازش این الگوریتم ۱,۶ ثانیه بوده است و با پایین آوردن مقدار مینیمم ساپورت تا حدود ۷۱۰ این زمان تا حدود ۲۴ ثانیه (از مینیمم ساپورت ۷۴۰ به ۷۱۰ با شیب زیاد) زیاد شده است. این الگوریتم را میتوان ادامه داد که البته به میزان حافظه رم بستگی دارد و لذا بنده در این نقطه الگوریتم را متوقف میکنم.

جمع بندی

در این گزارش به بررسی دیتاست و سپس پیش پردازش آن و پیاده سازی دو الگوریتم کاوش الگو پرداختیم. همانطور که در تصاویر بالا مشاهده در این مقایسه این ۲ الگوریتم، با اختلاف الگوریتم Apriori زمان پردازش زیادتری دارد و میزان بهبود آن در مینیمم ساپورت های متفاوت تغییر چندانی نمیکند. اما در عوض الگوریتم FP-Growth بسیار سریع تر عمل میکند اما با تغییر جزئی تر مینیمم ساپورت تفاوت زمان پردازش آشکار تر است. همانطور که مشاهده کردیم در مینیمم ساپورت ۹۰۰، الگوریتم اول زمانی حدود ۱۸۵ ثانیه و الگوریتم دوم حدودا ۱,۶ ثانیه به طول انجامید که نشان از سریع تر بودن و برتری نسبتی الگوریتم FP-Growth دارد.

منابع و مراجع:

- <https://heremaps.github.io/pptk/tutorials/viewer/geolife.html> سایت
- استفاده از گزارش های جناب آقایان رافعی و شریفی
- کمک گرفتن از جناب آقای شریفی در قسمت راهنمایی های کلی برای دستورات

پایان